

Observacions sobre el “Estudio de viabilidad (sic) del abastecimiento a la Mancomunidad del Pla de Mallorca i del abastecimiento a Manacor” de l’ABAQUA de gener de 2106

Vist el document esmentat consider pertinent fer les següents observacions sobre el seu contingut:

Procedència de l’aigua

Aquest punt no queda clar. En aparença hi ha dos períodes diferenciats, hivern o estiu, temporada baixa oposat a temporada alta, octubre-maig versus juny-setembre, aquífer de sa Marineta contra dessaladora d’Alcúdia. Ara bé, no queda clar.

En primer lloc seria interessant que el document inclogués un estudi sobre el repartiment dels cabdals de sa Marineta, que no deu existir ja que s’hauria afegit als nombrosos annexes. El punt fonamental es aclarir si hi ha algun tipus de garantia de que l’aigua de sa Marineta bastarà per subministrar a Manacor.

En segon lloc, a la pàg. 170 es calculen les inversions a partir d’una aportació de 319.500 m³ a la temporada alta i una de 1.166.509 m³ a la temporada baixa.. Seria important aclarir d’on surt, ja que pareix que es contradiu amb el calculat a la pàg. 111 i té un cert aire d’estar forçat per fer quadrar les tarifes.

Els volums d’aigua prevists

L’estudi calcula el volum necessari d’aigua per mesclar amb la provinent dels pous de Manacor. És de lamentar que un aspecte tan important com aquest no estigui gens clar.

D’entrada es fan uns càlculs per aconseguir una concentració dels nitrats en l’aigua potable inferiors al límit legal, el qual és de 50 mg/l. Ara bé, fer una mescla que la deixi en 49,875 mg/l no és gaire adequat. L’OMS a les *Guies per a la Qualitat de l’Aigua Potable*, pàg 33 ss., el document referència per a les normatives estatals, aconsella un valor de 5 mg/l després del tractament. Tal vegada caldria proposar fonamentadament un valor més realista de l’ordre dels 25 mg/l.

S’ha de seguir observant que la proporció de referència, devers 100 mg/l, s’obté d’una mitjana de pous de Manacor, els de subministrament a la xarxa i altres, sense cap tipus de ponderació. A dia d’avui la proporció a la xarxa és de 125.

A l’hora de calcular els volums que s’hauran de subministrar a Manacor l’estudi comença a la pàg. 111, des d’on bota directament a l’estudi financer de la pàg. 170 sense que es pugui seguir el recorregut de les xifres. Tot surt de la quantitat de 2.354.455 m³ que es bombejaren el 2014 a la xarxa a Manacor.

No val la pena resseguir-ho al detall, però es pot veure en grans nombres que a la temporada baixa (sis mesos) cal mesclar, segons les seves hipòtesis, 2 parts de sa Marineta per una de Manacor, el que suposa uns 800.000 m³ de la canonada i 400.000 m³ dels pous municipals. En canvi a la temporada alta es mesclen a parts iguals uns 600.000 m³ de la dessaladora d’Alcúdia i la mateixa xifra dels pous manacorins.

Sorpren aquí que en ple estiu la meitat de l’aigua pugui venir de sa Marineta (i perquè no tota, caldria preguntar). Sobretot però cal notar que les tarifes proposades no tenen en compte les pèrdues de la xarxa, famoses per ser del 50%, és dir que s’hauria de facturar 0,6 o 0,9 o 1,6 €/m³ doblat, és a dir 1,2 o 1,8 o 3,2 €/m³, només en concepte de preu de l’aigua, sense tenir en compte cap més despesa.

Les inversions previstes

El document proposa un pressupost de 9.461.953,92 €, IVA inclòs, per fer una canonada de 600mm des de Petra a Manacor i un depòsit de 10.000 m³. Aquestes instal·lacions es farien pel seu ús en exclusiva per a l'ABAQUA, i es manifesta obertament que són una primera passa per estendre la xarxa a la resta del Llevant. Cal fer sobre el pressupost d'aquesta inversió alguna consideració, com que no hi ha prevista la imposició de servitud del pas de la canonada. És un ítem econòmicament menor però conceptualment rellevant.

També es podria considerar correcte que es triï un nucli de població gran per a que sufragi un tram de la canonada. És el principi simple de que cada veïnat paga la part d'infraestructura de davant caseva. Ara bé una canonada per a Manacor bastaria que fos de 200 mm, amb una secció gairebé deu vegades més petita, i prou més barata, que la proposada de 600 mm.

El que pareix força desencertat és el depòsit. Està previst fer-lo a la cota 147, per conveniència de la xarxa general de l'ABAQUA, i que sigui d'ús exclusiu. L'ajuntament necessita un depòsit propi a la cota 120 per regular la pressió del nucli urbà, una inversió prou més necessària.

Hi ha un aspecte que es troba a faltar en l'estudi dels costos, el de l'amortització dels elements de la xarxa de l'ABAQUA d'abans de Petra, o Maria si es prefereix: es tracta de la dessaladora d'Alcúdia i sa Costera i les canonades que les connecten. Caldria estipular qui es farà càrrec del cost de conservació i reposició de tan magnes infraestructures.

Deixant de banda els càlculs que facin la resta d'administracions de Mallorca, l'ajuntament de Manacor hauria de calcular els costos d'obtenir un abastiment d'aigua potable, estudiant un ventall complet d'alternatives (pous dins el terme, una planta desnitridadora, una planta dessaladora, ...), i optar per la més sostenible econòmicament (internalitzant tot tipus de variables ambientals).

Conclusions

A la vista de tot l'exposat, la impressió del que subscriu és que el subministrament d'aigua en alta, com se'l denomina en l'argot tècnic, és una qüestió prou seriosa com per a que es faci un estudi econòmic per part de l'ABAQUA més aprofundit.

També s'hauria d'estudiar seriosament per part de l'Ajuntament, incloent en el càlcul altres formes de potabilitzar l'aigua, com per exemple una planta desnitridadora, i la necessària renovació de la xarxa de distribució del nucli urbà.

Manacor, 28 d'abril de 2016

L'enginyer de camins gerent de la SAM

Francesc Grimalt Vigo

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'FG', is written over the printed name of Francesc Grimalt Vigo.